

з тих, хто стояв біля витоків Всеукраїнського театрального фестивалю-премії «ГРА».

Свою останню книгу він так і не закінчив. Але за кілька останніх днів було написано стільки теплих слів, спогадів, стільки людей казали йому: «Дякую!», що вистачило б на іншу книгу – книгу про людину, яка понад усе любила український театр.

Людмила Олтаржевська, театрознавець, журналіст

Нас обікрали...

За відчуттями – ми були з ним знайомі завжди. Наше знайомство тривало понад чверть століття, і тривалий час ми паралельно працювали у щоденних газетах, по кілька разів на тиждень перетинаючись на різних подіях.

Мене завжди захоплювало щире бажання Олега не просто писати про театр, а знати його максимально глибоко, через долі режисерів і акторів, на рівні причини розчарованого, заздрісного або ж полегшеного зітхання біля дошки оголошень, на якій вивісили наказ про розподіл у нову виставу. Олег мав прекрасні стосунки як з тими, хто лише починав свій професійний шлях, безпомилково визначаючи, котрі з них уже завтра увілюються до першого ешелону сценічного мистецтва, так і з корифеями сучасного українського театру (ніжна дружба Вергеліса з Тетяною Стебловською, Ларисою Кадочниковою, Адою Роговцевою зачарувувала...). Його появу на сцені, в івано-франківській виставі Ростислава Держипільського «Модільяні», театральна спільнота сприйняла неоднозначно. Мовляв, а чи не краще кожному займатися своєю справою і не заходити на суміжну територію? Мені здається, якби всі ці коментатори переглянули тоді спектакль – то добровільно відмовилися би від своїх висновків. Унікальна за своїм форматом, вистава, здавалося, жила енергетикою Олега, його абсолютним захопленням героєм, який, складалося враження, подолавши відстань у часі і просторі, стоїть десь за лаштунками і, схрестивши руки на грудях, іронічно спостерігає за глядачами. Магія театру не визначається ж рівнем заведеного матеріалу на лекціях з акторської майстерності чи дипломом про вищу профільну освіту...

Пам'ятаю добре день, коли ми бачилися востаннє перед його хворобою. Травневий Івано-Франківськ, фестиваль «Карпатський простір», ми з колегами йдемо з театру до парку, де мала відкритися виставка, я озираюся – Олег із Ольгою Стельмашевською завершують нашу процесію, про щось тихо розмовляючи. Махаю: друзі, давайте швидше, у нас же стільки сьогодні подій. «Йдемо-йдемо»... А потім увечері ми дізналися, що Олег раптово повернувся до Києва... А потім настав день, який безжалюбно розмежував його життя на «до» та «після»...

... Одну зі своїх останніх статей на порталі «Главком» Олег Вергеліс назвав так: «Ми жили бідно, а потім нас обікрали...». Сьогодні ця назва цілковито відповідає всій ситуації, що склалася в українському театрі після завершення земного шляху непересічного і максимально відданого своїй справі театрального критика. Хто завтра любитиме театр так, як любив його Олег Вергеліс?..

Марина Смілянець, драматург, сценарист

Хотілося б, аби хтось зараз зміг написати про Олега Вергеліса так, як вмів писати лише він. З властивою йому легкістю, проникливістю, іронією, парадоксальністю, грою слів і створенням власних сенсів...

Олег Анатолійович мав у собі щось невідоме. Окрім того, що був професіоналом і працелюбом, безперечно, був людиною талановитою. Його талант полягав у вмінні подорожувати часом. Часом Театру. Він не лише проявляв його минуле, фіксував теперішнє, а й створював майбутнє... Адже, крім основної діяльності (написання книг, статей, нарисів, інтерв'ю), він відкривав нові імена. Він багато їздив по різних театрах країни, знайомився з людьми, які роблять перші кроки у театральному світі, та намагався визначити, наскільки ці його нові знайомі щирі у своїх намірах, а головне, чи є в них талант... І коли його справді вражала режисура чи акторська гра, він намагався зробити так, аби всі в країні дізнались імена цих людей і обов'язково відвідали ту чи іншу виставу. Він цього ніколи не афішував, але завжди радів, коли завдяки його порадам з'являлись нові гучні проекти.

Коли я ще була студенткою, то Олег Анатолійович запропонував написати кілька статей на тему театру в «Дзеркало тижня»; для мене це було відповідальне завдання, але його віра в мене допомогла. Кілька років тому він по дружбі попросив написати п'єсу про Квітку Цісик і Володимира Івасюка «Два голоси». П'єса написана, і, якщо колись з'явиться вистава за нею, хочу, аби вона була присвячена його пам'яті.

Для підтримки театральних митців разом з газетою «Дзеркало тижня» Вергеліс започаткував театральну премію «Дзеркало сцени», яка одразу стала престижною. У свою авторську програму «Нео-сцена» на каналі «UA:Культура» запрошував відомих театральних діячів, і це були надзвичайно душевні розмови, що розкривали їх з нових цікавих, інколи неочікуваних, сторін.

Спогади зібрала Вікторія Котенок

Європейська кіноакадемія присудила нагороду всім українським кінопродюсерам

10 грудня в Рейк'явіку всіх українських кінопродюсерів відзначили нагородою Co-Production Award 2022 від фонду Eurimages, на знак солідарності з українською кіно- й телеіндустрією, які постраждали внаслідок російського вторгнення. Премія є спільною ініціативою Європейської кіноакадемії і Eurimages, фонду підтримки культури Ради Європи. Премія становить 20 тисяч євро. «Як виняток, цього року премія Eurimages присуджується не одному, а всім продюсерам України. Це вияв великої вдячності за зростання якості українського кіновиробництва в останні роки й знак постійної підтримки тепер, коли ця інфраструктура зазнала краху», – йдеться в спільній заяві організаторів премії.

Українські продюсери Юлія Сінкевич, Дар'я Бассель, Саша Костіна та Єгор Олесов, які взяли участь у церемонії, оголосили, що передадуть статуетку в Музей кіно Довженко-Центру.